

పండుగ సీజన్ లో కానుకలు ఇచ్చి పుచ్చుకోవడం సాధారణమే. ఇస్తున్నవారిని వద్దనలేం. ఊరించే బహుమతిని అందుకోకుండా ఉండనూ లేం. అవి ఏ మిఠాయిలో అయితే చిటికెలో డబ్బా ఖాళీ చేసేయొచ్చు. పుస్తకాలైతే చదివినా చదవకపోయినా బుక్ షెల్ఫ్ లో అలంకరించవచ్చు. కానీ, ఎలక్ట్రానిక్ ఎక్స్ ప్లెమ్ మెంట్ విషయంలో మాత్రం చాలా జాగ్రత్తగా ఉండాలి. అసలు తీసుకోకపోవడమే మంచిది. తీసుకున్నా.. అందులో ఎలాంటి బగ్స్ లేవని నిర్ధారించుకున్నాకే ఉపయోగించాలి.

అ నగనగా ఒక అమ్మాయి. ఓ పెద్ద కార్పొరేట్ కంపెనీలో పనిచేసింది. తెలివైనది. అందమైనది. నెట్ వర్కింగ్ వస్తూనే ఉన్న విద్య. ఏదో కార్యక్రమంలో ఓ పెద్దమనిషి తనకు ఓ సెల్ ఫోన్ కానుకగా ఇవ్వబోయాడు. కంపెనీ ఎథిక్స్ కు వ్యతిరేకం కాబట్టి, వద్దని చెప్పింది. అయినా అతను వినలేదు. సీకావో స్టాయి వ్యక్తిని అంతకుమించి ఇబ్బంది పెట్టడం ఇష్టంలేక.. మొహమాటంగానే అందుకున్నది. ఖరీదైన ఫోన్. సరికొత్త ఫీచర్స్. ఎన్నిరోజులని పక్కన పెడుతుంది. ఓ బలహీన క్షణంలో సిమ్ కార్డ్ వేసుకుంది. మరునిమిషం నుంచీ మాట్లాడిన ప్రతి కాలే, పంపిన ప్రతి మెసేజ్, షేర్ చేసుకున్న ప్రతి ఫోటో ఇంకెవరికో వెళ్లి పోయేవి. దాంతోపాటే ఆమె పని చేస్తున్న కంపెనీకి సంబంధించిన కీలకమైన సమాచారమూ. అందులో ఓ బగ్ ఇన్ స్టాల్ చేయడం వల్ల ఇదంతా సాధ్యమైంది. ఆ విషయం తెలిసిలోపు జరగాల్సిన నష్టమంతా జరిగి పోయింది. దీన్నే సాంకేతిక పరిభాషలో 'అల్టర్ నేటివ్ జూస్ జాకింగ్' అని వ్యవహరిస్తారు. కార్పొరేట్ కుట్రలకు, అద్దాల మేడల గూఢచర్యాలకు సెల్ ఫోన్ తిరుగులేని 'స్టూపింగ్ డివైజ్' గా మారింది. స్మార్ట్ ఫోన్ కాదు, చార్జర్ లోని గడ్డలోనూ రహస్య సాఫ్ట్ వేర్ ను జొప్పిస్తున్నారు. చార్జింగ్ పూర్తయ్యేలోపు సెల్ ఫోన్ లోని డేటా మొత్తం బదిలీ అయిపోతుంది. ఎయిర్ పోర్టులు, మాల్స్ తదితర జననమ్మర్ల ప్రాంతాల్లో, బస్సు, రైలు ప్రయాణాల్లో అపరిచితుల (కొన్నిసార్లు పరిచయస్థులు కూడా) చార్జింగ్ పరికరాల్ని వాడకపోవడమే ఉత్తమం, సురక్షితం. సెల్ ఫోన్ యాక్టివేట్ చేసుకుంటున్నప్పుడు.. అలవ్

టు ట్రాక్, అలవ్ నాట్ టు ట్రాక్ అనే అప్లెన్స్ వస్తాయి. ట్రాకింగ్ ను అనుమతించకపోవడమే మేలు. పారపాటున ఓకే చేస్తే.. మన డాటా మొత్తం ఎవరి చేతుల్లోకో వెళ్లిపోతుంది. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో మనం చేయగలిగిన దంతా ఒకటే. జాగ్రత్తగా ఉండటం. వివేకంతో స్పందించడం. విచక్షణతో సాంకేతికతను ఉపయోగించడం. తక్షణ వ్యామోహాలకు గురికాకపోవడం.

బహుమతులు వచ్చు
ఎవరు ఇచ్చినా, ఎంత ఖరీదైనది అయినా సరే.. ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాన్ని బహుమతిగా తీసుకోకూడదు. ఆ మధ్య ఒక సెల్ ఫోన్ లోని ఓ మిత్రుడు 'జామర్' అంటూ ఓ ఎక్స్ ప్లెమ్ మెంట్ గిప్లగా ఇచ్చాడు. 'దీన్ని కనుక అమరిస్తే..

వస్తున్నా. ఇట్టే వేదిక్కిపోతున్నా. హఠాత్తుగా స్పెన్ ఆఫ్ అవుతున్నా.. అనుమానించాల్సిన అవసరం ఉందన్నమాటే. పైన చెప్పిన కార్పొరేట్ అమ్మాయికి కూడా ఇలాంటి ఓ సందర్భంలోనే అనుమానం వచ్చింది. సర్వీస్ సెంటర్ కు తీసుకెళ్లినప్పుడు అసలు సంగతి బయటపడింది. ముంబైలో ఓ సంవత్సరానికి ఎవరో ఎలక్ట్రానిక్ డోర్ లాకర్ కానుకగా ఇచ్చారు. బావుంది కదా అని బిగించుకున్నాడు. దీంతో అవతలి వ్యక్తికి.. అతని రాక పోకలన్నీ తెలిసిపోయేవి. కుటుంబ సభ్యుల కడలికలూ అర్థమైపోయాయి. అంతా వీకెండ్ టూర్ వెళ్లినప్పుడు.. దర్జాగా వెళ్లి దొంగతనం చేసుకుని వచ్చాడు. నగదు, బంగారం, వెండి సామగ్రి దోచుకువెళ్ళాడు. ఓ చిన్న బహుమతికి ఆశపడటం వల్ల.. ఇంత పెద్ద ఉత్సాహం జరిగిపోయింది. మ్యూజికల్ సిస్టమ్స్, స్మీకర్స్, ఎలక్ట్రానిక్ వాల్ క్లాక్స్, ఇంటాయ్స్.. ఏదీ మినహాయింపు కాదు. కాబట్టి, మన జాగ్రత్తలో మనం ఉండాలి. అంతేకాదు, ఏ అప్లికేషన్ అయినా ప్లే స్టోర్ నుంచి మాత్రమే డౌన్ లోడ్ చేసుకోవాలి. డిజిటల్ ఇంటెలిజెన్స్ లేకపోవడమే ఈ ఉత్సాహాలకు కారణం. అలా అని, మనమేం సైబర్ క్రైమ్ నిపుణులు కానవసరం లేదు. మనల్ని మనం రక్షించుకునేంత పరిజ్ఞానాన్ని సంపాదించుకుంటే చాలు. ■

సోషల్ సెక్యూరిటీ

మీరు ఏ రుణం కోసమో అప్ లోడ్ చేసిన ఆధార్ నుంచి మీ పేరు, వయసు, చిరునామా సేకరిస్తారు. మీ లావాదేవీల నుంచి మీ ఆర్థిక పరిస్థితిని విశ్లేషించుకుంటారు. మీ సోషల్ మీడియా పోస్టుల ఆధారంగా అభిరుచులు, అభిప్రాయాలు తెలుసుకుంటారు. మీ అవసరాలను అర్థం చేసుకుంటారు. మొత్తానికి, మీ గురించి మీ మిత్రులకంటే, మీ కుటుంబసభ్యుల కంటే కూడా ఎక్కువే తెలుస్తుంది వారికి. దీన్నే 'సోషల్ ప్రొఫైలింగ్' అంటారు. మీ బలహీనతలు తెలిశాక.. వల విసరడం మహాసలభం. మీ అవసరాలు అర్థమైపోయాక గాలం వేయడం చిటికెలో పని.

ఫోన్ ట్యాపింగ్ జరగదు సార్' అంటూ నాలుగు సాంకేతిక పదాలు జోడించి చెప్పాడు. ఆయన నమ్మాడు. నిండా మునిగాడు. మరో కేసులో ఓ పలుకుబడి కలిగిన వ్యక్తికి ఎవరో ఖరీదైన కాఫీ మేకింగ్ మెషిన్ పంపారు. వేడివేడిగా చిక్కిని కాఫీ ఆస్వాదించే అవకాశం దొరికింది దని మురిసిపోయాడే కానీ, అందులో రహస్య కెమెరా ఉన్న సంగతే గుర్తించలేకపోయాడు పెద్దాయన. ఇలాంటి ఉదాహరణలు అనేకం. ఇక స్మార్ట్ ఫోన్ మరింత ప్రమాదకరం. మన వ్యక్తిగత, వృత్తిగత రహస్యాలన్నీ అందులోనే ఉంటాయి. ఫ్రీగా వస్తుంది కదా అని పుచ్చుకుంటే మాత్రం, మన జాతకాన్ని మరొకరి చేతిలో పెట్టినట్టే. చార్జింగ్ త్వరగా అయిపోతున్నా, వీడియోలు ఆగి ఆగి

మన జాగ్రత్తలో మనం ఉండాలి. అంతేకాదు, ఏ అప్లికేషన్ అయినా ప్లే స్టోర్ నుంచి మాత్రమే డౌన్ లోడ్ చేసుకోవాలి. డిజిటల్ ఇంటెలిజెన్స్ లేకపోవడమే ఈ ఉత్సాహాలకు కారణం. అలా అని, మనమేం సైబర్ క్రైమ్ నిపుణులు కానవసరం లేదు. మనల్ని మనం రక్షించుకునేంత పరిజ్ఞానాన్ని సంపాదించుకుంటే చాలు. ■

అనిల్ రాచమల్ల
వ్యవస్థాపకులు
ఎండ్.నో ఫౌండేషన్